

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MŰRAKÖZ

MAGYAR és HONVÉTI ÉNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Munkájunk hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszteli önégyelőző szövetség”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppellik A., Danbe G. L. és társánál és Harndl. Brűnen: Stern M.

Nyitlér petisora 10 kr.

A baronfi-kiállításokról.

Irta dr. RÁTZ ISTVÁN, akadémiai tanár.

II.

Mióta a baromtenyésztéssel többen foglalkozunk hazánkban, sűrűbben rendeznek kiállításokat is, a melyeknek hasznosságát és a tenyésztésre gyakorolt előnyös befolyását nem lenne jogosult kétségbevonni, mert a komoly verseny ezen a téren is, mint mindenben tödvös eredményeket szűl. Csakhogy ezek jótékony befolyását lényegesen ellensúlyozza az a körülmény, hogy a kiállítások rendezői egyáltalán nem fordítanak gondot az állategészségügyre. De a kiállítók is csak arra törekednek, hogy tiszta fajokat küldhessenek a kiállításra, — arra azonban senki sem fordít gondot, hogy a kiállításokon csakis járványmentes vidékek és tenyésztések vehessenek részt.

Nem mondok tehát ujat, ha azt állítom, hogy mindaddig, a míg a kiállításra beküldött anyagot nem fogja szakértő megvizsgálni és megfigyelni, központi fertőző telepeknél kell a kiállításokat tekinteni, a honnan a szélrésza minden irányában mesterségesen hurozoltatnak szét a fertőző betegségek. Hiszen csak 1–2 fertőző tenyésztetnek kell a kiállításon képviselve lenni és biztosra vehetjük, hogy a ketreczek közötti tisztogatói, a kicserélődő etető és itató edények, a szomszédosság stb. közvetítésével a kiállítás végére a szárnyasoknak nagy része fertőzve lesz és a különböző érmeiken vagy a dicsérő okleveleken kívül hazaviszik ráadásul a pusztulás csiráit is.

És itt különösen azokat a fertőző betegségeket kell figyelembe venni, a melyek idült lefolyásuak, mint a gümőkór, a dfeiriás gyuladás és az ugynevezett gregarinózis. A szárnyasok kolerája e tekintetben kevésbé veszedelmes, mert hirtelen öli meg a fertőzött baromfiakat és ha ezen betegséggel inficiált szárnyasokat küldenek a kiállításra, akkor azok elhullanak már utközben. Ellenben az említett három betegség idültlen folyik le és a fertőzés megtörténte után rendszeren hosszabb idő mulik el, mielőtt a betegség első tünetei jeletkeznek.

Ebből aztán az is könnyen megérthető, hogy a tenyésztő egészen jóhiszeműen járhat el, midőn a látszólag teljesen egészséges szárnyasokat a postára, vagy a vasutára feladja, mert nem is sejtethi, hogy a lapangó betegség utközben vagy a kiállítás területén ki fog törni.

De hát a kiállításokban egyáltalán nem lenne szabad fertőző tenyésztéseknek részt venni és én magam részéről a lesgigorubb eljárást indokoltnak és jogosnak tartanám az olyan tenyésztőkkel szemben, a kik tudva

fertőzött tenyésztetből baromfiakat küldenek a kiállításokra.

Sajátos dolog az, és alig megérthető, hogy a baromfiak fertőző betegségeit más-képen itélik meg, mint a többi háziállatok járványos bajait s a míg a lépfenének vagy takonykórnak már eltitkolása is súlyos következményeket von maga után, addig a beteg vagy legalább is már fertőzött baromfiakkal büntetlenül lehet kereskedni, sőt a fertőzött tenyésztetből származó szárnyasokkal résztvehetni a kiállításokon is a nélkül, hogy e lelkiismeretlen és a mások vagyoni épességét nagyban veszélyeztető eljárás miatt legkisebb kellemetlensége lenne az illető tenyésztőnek.

Egyelőre alig remélhető, hogy e tekintetben a viszonyok javuljanak s épen azért a kiállítások rendezőinek kell mindent elkövetni, hogy a fertőzött baromfiak ne veszélyeztessék a többiek egészségét.

A kiállításra tehát csakis olyan küldeményeket szabad elfogadni, a melyeket a feladás előtt valamely hatósági állatorvos megvizsgált és egészségesnek talált. Az erről szóló bizonyítványban aztán neccak az foglaltassék, hogy a kiállításra küldött baromfiak egészségesek, hanem az is, hogy a tenyésztés teljesen tiszta, vagyis mentes a fertőző betegségektől.

A megérkezett szárnyasokat sohasem szabad a kiállítás területén kicsomagolni, (pedig ott szokták), hanem attól távol s itt aztán első sorban is egy minden tekintetben megbízható szakértő vizsgálja meg a baromfiakat.

Természetes, hogy ennek a vizsgálatnak a lehető legrészletesebbnek kell lenni, mert különben céltalan. De még ez sem teljesen megnyugtató, amennyiben a legértelmesebb állatorvos is csak ezt állapíthatja meg, hogy az állatok ma egészségesek e, de nem válhatnak felelősséget azért, hogy holnap és azután is egészségesek maradnak-e. Épen azért feltétlenül szükséges, hogy a kiállítás területétől távol, egészen elkülönítve veszteljen legyen berendezve, a mely állandóan állatorvosi felügyelet alatt álljon s a hol a baromfiak megérkezésük után legalább is 4–5 napon át szigorú megfigyelés tárgyát képezzék, mielőtt a kiállítás területére szállíthatnának.

A kiállításon aztán csak azok a baromfiak vehetnek részt, a melyek ezen idő alatt teljesen egészségeseknek bizonyultak, — ellenben a betegeket elkülönített helyiségbe — baromfikórodába — szállítanak a hol a tulajdonos költségére megfelelő kezelésben részesülhetnek.

Mindezen helyiségekben külön szolgálati személyzetre van szükség, mert különben

hiába való lenne a költség, a mennyiben a betegekkel bibelődő egyének áthurcolnák kezükön, ruhájukon a fertőző anyagot és eredménytelenül termék a foganosított óvintézkedéseket.

A kiállítások költségei ily módon telegen növekednének, de képpótlásul ki lenne zárva annak valószínűsége, hogy a fertőző betegségeket általuk is terjesszék.

Meg vagyok győződve, hogy sokan vannak, a kik mindezt feleslegesnek, vagy legalább is nehezen keresztülvihetőnek fogják mondani, — hiszem azonban, hogy lesznek olyanok is, a kik be fogják látni ezen óvintézkedések szűkségességét és azt is, hogy sokkal kisebb veszély van abban, ha tekintettel a költségzaporulatra, csak ritkán rendeznek baromfi-kiállítást, — mint abban, ha azokon a baromfiak ezután is ki lesznek téve a fertőzés veszélyének.

Szózat a magyar nemzethez!

Több, mint negyven éve mult már dicső szabadságharcunknak. A harcz már a történeté, keserősége, haragja nem tölti már el azok szívét, a kiket a végezt akkor nehéz mérközésre kéztetett. Az elfogultan ítélet előtt világos immár, hogy hosszú, majd három százados félreértések és lapangó tusák nagy, viharos válsága volt a harcz. Bármi véget ért is, lezajlása után majdnem két évtizeddel meghozta a teljes békét, a teljes bizalmat s a teljes magyar nemzeti öntudatot, mely a szent korona felséges viselője iránt érzett rendtétetlen hűséggel és hódolattal párosul.

Sok és nagy oka van tehát a magyar-nak kegyelettel emlékezni vissza 1848-49 iki szabadságharczára. Minél jobban meg tudja becsülni a nemzeti fejlődésre annyira áldásos jelent, — annál mélyebb hálával kell vizsgálodnia azokra a hősökre, a kik életüket, vérüket és minden földi javukat bátran kockárá tették, csak hogy kivivják — nem is önmaguk, hanem az utánuk következő nemzedékek részére a „jobb kort, mely után buzgó imádság epedt százazrek ajkán“.

A kegyeletos visszaemlékezés fölkeltésére s a hálaérzet ápolására mi sem alkalmasabb, mint ha összegyűjtjük s a romlástól megóva nyilvános muzeumban örökös közszemlére tesszük ki mindazon ereklyetárgyakat, melyek a szabadságharcból fennmaradtak.

Az aradi „Kölcsey-Egyesület“ fölvette hazafias céljai közé egy ilyen országos jellegű szabadságharczi ereklye-muzeum létesítését s ezen célja elérésére egy külön bizottságot alakított. Az ereklye-muzeum helyéül a tervezők Aradot választották, mely

városet a sors a szabadságharcz annyi hős vértanuhalálának szinterévé tett. Biztat a remény, hogy itt idővel a szabadságharczi ereklye-muzeum részére külön épület is fog emelkedni.

A szabadságharczi ereklye muzeum bizottsága saját tagjai s az ezek összekötötté seivel megnyerhető hazafiak és honleányok kisebb körében már is megkezdte az ereklyék gyűjtését; hogy azonban a muzeum méltóvá lehessen az üggyhöz, melynek emléket emelni kíván, — a bizottság ezennel a haza minden fiát és lányát fölkeri hogy a szabadságharczi ereklyék megmentésének s nemzeti közkinccsétételének ügyét fölkarolni s a muzeum részére való ereklyegyűjtésben résztvenni sziveskedjék.

Gyűjtünk egybe minden emléktárgyat: zászlókat, lobogó-maradványokat, fegyvereket, ruhaneműt, a katonai felszerelés egyes tárgyait, arcképeket, csatáképeket, kéziratokat, nyomtatványokat, — szóval minden még teljesen szét nem omlott csekély darabját annak a harczi és politikai világnak, melyet 1848-49-ben ért meg nemzetünk.

Az ereklyék Aradra az alább irt bizottsághoz küldhetők be, mely azokat levé líj és hírlapilag is nyújtázza, hivatalos katalógusába fölveszi s az adományozó neve alatt örök időkre az ereklye-muzeumba helyezi el.

Kezdje meg munkáját a hazafias kegyelet!

Órizzük meg dicső szabadságharczunk emlékeit!

Kelt Aradon, a „Kölcsey-Egyesület” muzeum bizottságának 1892. évi május hó 18-án tartott üléséből

KISTELEKI LÉVAY HENRIK s. k.
védnök.

VARJASSY ÁRPÁD, s. k.

Aradvármegye kir. tanfelügyelője,
biz. elnök.

DÖMÖTÖR LÁSZLÓ, s. k.
főreáliskolai tanár, biz. jegyző.

LENDVAY SÁNDOR s. k.
biz. pénztárnok.

Különfélék.

Áthelyezés. Prelecz János szoboticzai káplánt egyházi hatósága a dráva-vásárhelyi plébániához helyezte át.

Zalamegye csáktornyai járásának ügybuzgó érdemteljes és közszeretben álló főszolgabírája, Vrancsics Károly ur, folyó hó 18-án ünnepelve boldog házasságának és megyei hivatalos ügyködésének 25-ik évfordulóját, mely alkalommal járásának jegyzői kara részéről nagy óvácziókban részesült. A délelőtti órákban testületileg vonult a jegyzői kar szeretett főszolgabírája lakására, hol az ünnepélyhez méltóan át üdvözölte, — ezután istenítisztelet volt, melyet csoportos lefénnyképeztetés és közös díszebéd követett, melyen a felköszöntőkben sem volt hiány. A d szlakomán részt vett főszolgabíró ur családja — megtisztelte azt becses megjelenésével Szilágyi Gyula urad titkár is, mint a családnak egyik régi, hí barátja s a jegyzői karnak pártfogója. — Ez alkalommal megalakult újra a járási jegyzői kör is, mely az ünnepélyt első helyen jegyzőkönnyvilég örökítette meg; egyuttal a kör elnökévé Vrancsics Károly

főszolgabíró urat, alelnökévé Böles Sándor szolgabíró urat és tisz. jegyzővé Szilágyi Gyula titkár urat választotta meg. Megemlítem még, hogy a díszebéd alkalmával a jegyzői átvaház részére a jegyzői kar egyenkint 1—1 frtot, járási főszolgabíró ur pedig 20 frtot volt kegyes adományozni. Zalamegye hön szeretett főispánja Svastics Benő ur ó méltósága az ünnepélyről meg emlékezvén, a következő táviratot küldötte: „Vrancsics Károly főszolgabíró urnak Csáktornyan: Fogadj a 25 éves családi boldogságának emléktünnepélyen legbensőbb szerencsekívánataimat. Régi kartársi kötelekünk szívélves érzetével fejezem ki üdvözetemet és kérem adja át köszönetteljes tiszteletemet járása derek jegyzői karának nagybecsű megemlékezéséért s biztosítsa őket atyai legszivesebb indulatomról. — Nem mulasztatom el e helyen is köszönetet mondani Knortzer Károly vendéglős urnak, ki az izletes ételek és italok felszolgálásával ünnepélyünket és a jókedvet a legmagasabb fokig emelte. K.

Ésköv. Hirschmann Adolf csáktornyai kereskedő e hó 23-án délután 3 óraker vezető oltárhoz Csabrendeken Kohn Ignác csabrendeki lakos kedves leányát, Irén k. a.

Halálozás. Werczler Adolf mura-királyi kereskedő e hó 17-én rövid szenvedés után 32 éves korában elhunyt. Temetése e hó 19-én ment végbe Nyulakon nagy közönség részvételével. Nyugodjék békével!

A képviselőválasztás a csáktornyai kerületben a kerületbeli és közelvidéki közönség nagy érdeklődése mellett e hó 22-én megejtett. Mind a két párt erős küzdelmet fejtett ki. A győztes Wlassits Gyula a szabadelvű párt jelöltje lett, aki 217 szavattal kapott többet mint ellenjelöltje. Le-szavazott 2488 választó közül 2199 szavazó. Délig dr Herczegh Mihály volt többségben, ezután pedig mindig dr. Wlassits Gyula, aki aztán állandóan előnyben maradt 100—200 szóval. A végeredmény este 8 óraker: dr. Wlassits Gyula kapott 1208, dr. Herczegh Mihály 991 szavazatot. A megválasztott képviselő szünni nem akáro éljenzés, zene szó és zászlóerdő között ezrekre menő közönség által kísérve érkezett a választás helyére a hol Molnár Elek választási elnök átadta a mandatumot. A megválasztott képviselő meghatottan köszönte meg a választók bizalmát, köteleességérzetére hivatkozva ígerte, hogy a kerület, s pártkülömbőség nélkül mindenkinek érdekeit, javát, előmenetelét minden erejével elő fogja mozdítani. Kéri a közönséget, hogy alkotmányos jogainak ma végbement gyakorlásával fejezze be a pártoskodást s vele együtt a haza érdekeiért küzdjön. A nagy lelkesedéssel fogadott szép beszéd után a zenekar rázen dítette a magyar himnust. Mit a közönség kalaplevéve kísért énekével. A választás helyéről lakására, az uradalmi tiszt lakba kísérte az óriási néptömeg a megválasztott képviselőt folytonos éljenzés és leírhatatlan lelkesedés között. Este a „Hattyu”-ban rendezett lakoma fejezte be a mozgalmas, de szép napot. Vajha e nappal teljesen lecsendesedik vidékünkön a felkavart pártzenvedély, vajha a pár hétig felüggesztett béke és nyugalom vidékünk minden lakosa közé visszatérnel. Képviselőnk másnap délben elutazott Budapestre. Választói közül többen elkísérték Kanizsáig, ahol szépszámu közönség élénk éljenzéssel fogadta.

— **Köszönetnyilvánítás** Fogadják mindnyájan, akik felejtethellen férjem temetésén megjelentek, résztvételükön másként is kifejezést adtak és ezzel fájdalommat enyhíteni

méltóztattak, e helyen is legmélyebb köszönetemet! Mura-Király, 1892. június 22-én. Özv. Werczler Adolfné.

— **Difteritisz gyógyítása.** Gyógyítható e a difteritis s van-e a gyermekek e szörnyű pusztítójának határozott ellenszere, a felett sokat viláztak az orvosok s végre is oda lyukadtak ki, hogy e betegségnek biztos ellenszere nincs s legfeljebb a szobák fertőtlenítésével lehet ellene védekezni. Igen sokan vannak azonban, orvosok és laikusok között, a kik azt mondják, hogy a difteritisznek igenis van ellenszere. — Ujabbán Pethő Sándor gyertyámosi orvos talált fel egy szert, melyet gyermekén, ennek ápolóján és nejen próbált ki. Minden orvosnak ajánlja, hogy difteritisz eseténél Hydrargyrum cyanatumot rendeljen belsőleg. Azt mondja, hogy a szertől nem kell félni, mert 4 éves gyermek 12 óra alatt három centigrammot 100 gramm víz tojásfehér keverékben könnyen elbir; felnőtteknek ugyanazon időre 10 centigrammot adunk. A láz már másnap megszűnik, üszkösödés nem áll be, ismétlésre nincs szükség.

— **Felülfizetések** a csáktornyai áll. tanítóképző intézetben a növendékek segélyegylete javára e hó 8-ikán megtartott tavaszi mulatságon Boda Imre (Kálóz) 10 frt. Samu József (Zenta) Tódor József, Strausz Sándor 2—2 frt. Pollák Gyula, Deutsch Gyula 1-40 frt.—1-40 frt. Benedikt Béla 1-20 frt. Kollariés Mihály, Bellosita Bálint, Dittlich János, Probst Ferenc 1—1 frt. Schrenk testvérek, Dr. Wolf Béla, Pruszac Károly 80—80 kr. Wollák Rezső, 70 kr. Kornfeld Nándor 50 kr. Heinrich Lipót, Rosenberg Lajos Ziegler Kálmán, Krasovecz Etelka, Dr. Krasovecz Ignác, Nagy Elemér, Göncz Lajosné, Pethő Jenő, Rajz József, Molnár János, Kovács Emil, Pollák Bernát, Kohn Vilmos, Vrancsics Károly Dr. Fárnek László ifj. Fink, Heinrich Bernát, Szeizinger, Rack, Csakathurner, Pick 40—40 kr. Spitz Izidor, Meider Márk, Granitz, Kohn Herman, König Ernő, Szilágyi Gyula, Vlasics György 20—20 kr. Összesen 39 frt 80 kr., mely összegért hálas köszönetét nyilvánítja a tanítóképzőintézet segélyegylete nevében Bezenhofer Mihály pénztárnok, Kaufmann Armin etlenör,

— **Az aradi szabadságharczi ereklyemuzeum bizottsága** által kibocajtott s lapunk más rovatában közölt lelkes szózatára e helyen is fethívjuk olvasóink figyelmét. Egyuttal felkerjük lapunk azon barátait, kik tudomással bírnak szabadságharczunk érdekesebb ereklyéinek hollétééről sziveskedjenek erről mielőbb értesíteni S ü m e g i Kálmán urat, az Etső Magyar Általános Biztosító Társaság nagy kanizsai főgöngyök-ségének titkárát, ki összekötetésben áll az ereklyemuzeum bizottságával és arra törekszik, hogy Zala megye is minél érdekesebb emlékek legyen képviselve a magyar Golgothán felállított, a máris több becses relikviával rendelkező muzeumban.

— **Ó Felsőzse** megkoronázatásának jubileuma alkalmával A-Domboron rendezett ünnepély sikerét biztosítani szivesek voltak: Hirschler Miksa 10 frt. Ujlaki Hirschler és fia cég 5 frt. Czimerman Ferenc plébános 2 frt. Ehrwald Béla 2 frt. Schlesinger Izidor 1 frt. Dr. Szabó Zsigmond 1 frt. Korber Janos 1 frt. Neufeld Ödön 1 frt. Löwe Adolf 1 frt. Rózsai Lajos 1 frt. Kohn Károly 1 frt. Faics Ferencné 1 frt. Sonnevald Herman 1 frt. Zedtvitz Mária 1 frt. Rosenfeld Ede 1 frt. Ruszák Janos 1 frt. Lőke Lajos 1 frt. Miszer Rátal 1 frt. Lábos Mihály 1 frt. Pichler Imre 1 frt. Horváth Vincze 1 frt. Kohn Henriette 1 frt. Stefics István 1 frt. Rezek Ferenc 1 frt. Hochsinger Salamon 50 kr. Keszthelyi István 50 kr. Kengyel Ferenc 50 kr. Igrecz Mártonné 50 kr. Hirschler Jo'án 50 kr. Miszer György 40 kr. Csizmesia Fabian 40 kr. Németh István 30 kr. Bucrics József 30 kr. Összesen: 42-90 frt.

— **Az alsó-domborui olvasókör** 25 éves fennállásának emlékére 1892. évi június hó 29-én táncvigalommal egybekötött jubileárius ünnepséget rendez. Belépti díj: családjeg 2-50 frt., személyjegy 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyújtatának. A tiszta jövedelem az olvasókör könyvtára javára fordítatnak. Kedvezőlen idő esetén a táncmulatság a kör helyiségében tartatik meg.

— **Szerencsétlenség.** E hó 18-án (szombaton) vigyázatlanságnak esett áldozatul

Perlakon egy 7 éves fiu, Hozmez Páter. Sülei künn, közel a Drávához, kapáltak. Oda küldték a parthoz játszani kis fiokat, ki aztán a folyóba esvén belefullt. Csak kalapját találták meg, testét nem sikerült eddig megtalálni.

Megyei hírek. Az özvegy trónörökösne Balaton-Füreden. Stefánia özvegy trónörökösne e hó 19 én érkezett B-Füredre. Külön gőzhajón fogadták Siófokon: Esterházy Mihály gróf, Nádasdy F. gróf és Szarvasy Sándor, továbbá Svastits Benó főispán és Fehér Ipoly pannonhalmi főpát. T-szeletére az egész fűrdőt földszitették; különösen lakását, az Esterházy villát. Füreden is a közönség és a hatóság lelkes fogadtatásban részesíté a főherczegasszonyt. Volt regatta (hajó-verseny); majd kirándulás Tihanyba; tánczvizgalm a yacht-klubban, sétaut a Balatonon, fényes tűzijáték; a szeretetház megtekintése; kirándulás Keszthelyre. A főherczegasszony megengedte, hogy a szeretetházat leányáról, Erzsébetről nevezzék el s annak védnöke legyen. Stefánia annyira jól érezte magát Füreden, hogy három napra tervezett látogatását két napal meghosszabbította. — Megyénk közegészségügyi állapota május hóban teljesen kielégítő volt. A gyermekek közt csekély mértékben a kanyaró és difteritisz uralkodott. Öngyilkossági eset 5 fordult elő — K öz s é g e k elszakadása. Bagola, Sáncz, Horvát-szent-Miklós somogy megyei községek folyamodtak, hogy Zalamegyéhez csatoltas-

sanak. Zalamegye kijelentette, hogy a községek kérvényében fölhozott indokok a valóságának megfelelnek s a törvényhatóság folyamodó községek kérelmének teljesítése ellen kifogást nem tesz. — A l m á s községnek a nagy-kapornoki körjegyzőséghez való kapcsolása nem engedtetett meg. — Rosenberg Henriette urhölgy a zalaegerszegi nőegyletnek 100 frtos alapítványt tett. — A b-füredi szeretetházba 10 árva fog fölvetetni; a folyamodványok az intézet igazgatóságához adandók be. — B-Füreden június 6-ig 137 vendég időzött. — A b a l a t o n melléki tervezett vasút közigazgatási bejárata e hó 15—20-ika közt megtörtént. — Szegeden a szőlőt ellepte a hernyó annyira, hogy a tőkék egészen feketék s így csekély termésre van kilátás.

Hazai hírek. Nagy-Váradon Szent László király szentelté avatása és a városnak török részről való visszahódítása emlékére e hó 26—29-én országos ünnepet rendeznek. Az ünnepen részt vesznek többek közt: V a s z a r y K. herczepinás, G a l i n b e r t i, pápai munczius, F r a k n ó i V. püspök; Szapáry gr. miniszterelnök stb. — Zágrábban a magyar keresk. miniszter új, impozáns pályaházat építtetett, melyet július 1-én adtak át a forgalomnak. — B u d a p e s t e n e hó 20-án nagy jégeső és felhőszakadás volt. — Egy kitűnő új vállalatnak, a „Kis Könyvtárnak” első négy kötete fekszik előttünk. A legkedvesebb olvasóközönségnek, a 3—14 éves gyermekeknek vannak ezek a csinosan kiállított, képekkel díszített és bámulatosan olcsó könyvek

szánva. Az első könyv, „A Cseregyermek.” koszorús írónk Jókai Mór remek tollal dicséri. Az ifjúsági irodalom egyik legelső jelése. Benedek Elek meséi a második könyvben („Mesék és Történetek”) esoda szép dolgokat a kicsikéknak. „Egy plajbász története” a czine a harmadik könyvnek, melylyel Gaál Mózes tett ki magáért. A negyedik könyvben („A Szabad ég alatt.”) Benedek, Bárony István, Ahonyi Árpád jeleskednek. Altlában az előttünk fekvő négy könyv után itélve a „Kis Könyvtár” rövid idő múlva kedvelt és nélkülözhetetlen olvasmánya lesz a magyar gyermekvilágnak. A kiadó jó szolgálatot tesz az ifjúsági irodalomnak, midőn a legjelesebb magyar ifjúsági írók műveit, valóban olcsó áron adja az ifjúság kezébe. A gyermekkel megáldott szülők jól teszik, ha ezt a vállalatot pártolják és gyermekeiknek csekély pénzért élvezetes, magyaros olvasmányokat szereznek. A „Kis Könyvtár”, — melynek szerkesztője Benedek Elek — Mármaros-Szigeten jelen meg Berger Miksa kiadásában és minden hazai könyvkereskedésben kapható. Egy-egy kötet ára füze 12 kr., kötve 20 kr. 10 tüzet előfizetési ára 1 ft, 10 kötet példányá 1 ft 70 kr.

Hozzászólás emlékkönyv I. Ferencz József apostoli királyunk megkoronázásának 25 éves jubiláris ünnepére — Jókai Mór, Falk Miksa, Rákossi Jenő, Vadnai Károly, Dr. Czobor Béla, Endrődi Sándor, dr. Marczali Henrik és dr. Koltai Virgil közreműködésével szerkesztették dr. Kovács Dénes és Szklay János. Ára 1 ft kapható Csáktornyan Fischel F. könyv- és papirkereskedésében.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

IX. tečaj

Vu Čakovecu 26-ga juniusa 1892.

Broj 26.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaju novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se prodplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Pređatna čena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki Otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Božja skrb vu naturi.

II.

(Dalje).

Morje zauzumlje dve tretjine zemlje. Moglo bi se pitati čemu toliko mnoštvo vode? Mor'e je veliko spravi če vode za suhu zemlju. Od izhlapljinah morske vode postaju oblaki i megle, koje vetri na suho donasaju, da tu kak dežd, snég ili drugi kakš talog na zemlju padnu, te ju napoje i nakvasiju. Brez toga bi zemlja bila puštošina. Nu da se tolika množina vode nepokvari i zemlju neokuži, mora da ju goni ošeka, plina i struja. Morska je voda takaj i slana, i to najveć onde, gde je vrućina najvećša. Rêke i potoki netačeju zravno, nego se zavijaju. Tak nakvasuju zemlju vu vek em prostoru, a pri poplavah su menje pogibeljni.

Navlastita spravili ča za vodu su vu nekojih krajih velike šume. S onom vlagom, s kojom šume na se povlečuju i vu sebi zadržuju, činiju one mnogo plodnišom zemlju. Gde se šume obatale, tu se zemlja suši, a vetri izvlačeju svu snagu iz nje. S takvoga nepametnoga poharanja jadikuje vezda naše primorje; a nas bude negda preklinjalo naše potomstvo, ako jošće za vremena nezaprčimo puštoenje plemeni-

tih šumah i po sebičnosti bo'jarskoj i pò gluposti seljačkoj. Već bi bila vu istinu skradnje doba, da se zbiljno misli na čudnovite posledice toga vandalizma, pak da se po kajto vpelja pametneše šumarsko gospodarstvo, ar do istine na mnogi mesti mora se pametnomu čoviku koža ježiti, gda spazi, kaj se za šumami dela, i kaj se je već od njih način lo.

Šume su okoli sêtvá sêvernjakov kak ti tople kabanice, a poleg morskih zalov prèti u, da jêsek plodno zemljište nezasiplje. Okoli gorah su kakti nasipi, koji zaustavljaju leteće plaze, padajuće kamenje i harajuće bujice

S kak om pak snagom i plodnovito stjum neobdani dobri Bog tiho i čedne cvêtuće rastlinstvo. Mumijska pšenica, koju su naši vu misirskih piramidah poniče i urodi persijana i za dvê jezere ljet Preobil no sêje narav sêmenje. Vrlo su znamenite jesenske selbe rastlin tva. Ljudem bi ne moguće bilo živinstvo zdržavati i za njega svakovrstnog sêmenja nasêjati Tu nam anda vu pomoć priskaće nekoja neviljiva starajuća ruka.

Voda, veter, ptice, kukci i druge životinje, mora biti, da raznosiju sêmenje, a morske struj plaviu ga na daleke žalove i otoke. Tak su n. pr. morske struje sa žulovah prednje Indije prenese kôške

na koraljske otoke vu južnom morju, te su tak pušte žale obrubile s šumami od samih kokoskah (takvi orehi). Dokazano je da je jedna morska struja od žala s Kolumbije donesla sêmenja rastlinskoga na otoke galopazke, dakle sto miljah dalko. Velika rêka Golf donaja veliku množinu amerikanskoga sêmenje iz meksikanske drage do škotskih žalah, (Englija) Ta velika rêka ublažuje takaj oštro podnebjje severne strauce.

Bujice vu doline znašaju pojedino gorsko rašće. Rêka Rajna donesla je plavi enčlian tja vu sênokôše mahajmske i moğućeke a Izar alpinski lanek vu monakovsku ravnicu. Sa zrakom pak putuje sême mlêćića topola, vrbe omorike, jele, brêsta i javora. Čudimo se, gda na visokih nepristopnah pečinah opazimo, vitke jele, ili gda na visokih razvaljejih gradinah cvete mlêćnjak, te pitamo odkud su tam dospete te rastline.

Veter odnese jim sême, ono izkljuje i vu nekoj malo zemle zraste. Nevidljivo za naše oči se po zraku i situšni trus mahinah, preprutah, lišajah, gljivah i resinah. Bure i vihri pripomažu sijati i saditi cvêće, drvetje i zelje. Gde mi mislimo, da natura, razrušava, gradi i blagoslovlja ona.

Nekoje vrsti sêmenja imaju kvatiće, prikvaće se za ljudi i životinje i tak se razprostranjuju.

Nekoje semenje je okruglo, te se lahko dalje kotura. Tolibolci mnogoga rašča imajo takvu vlastitost, gda dozreli s takšom se silom razpukne, da se semenko zrno na dalko raztepe. A mnogo semenja raznosijo i ptice.

Kreštelica ponaskriva si za zimu v zemlju zira i lješnjakov, ako pak sve ne najde, a i sneg prepreči i tak na mnogom mestu ponikne lješka ili hrast, brez da bi se znalo, gdo jih je posadil.

(Drugiput dalje).

Zakopano blago.

III.

(Dalje.)

Pokušala je da se potuži plebanušu. Plebanoš je dozval k sebi Blaža, pak ga je malo pokaral. Muž je poslušal pokorno plebanoševе reči, obračujući kapu v rukah; a kad se je povrnul dimo, hitil je materinu postelju iz hiže v mračnu i hla dnu komoru i zagrozil se, da bude staricu vmoril s gladom. Tužno njeno življenje još se tak pogoršalo, da se je habala vsake tužbe. Nije se više zatuvala, kaj više niti susedami se nespomina, bojeći se erditosti sina, koji je stiskal šake, kad je bil ljut na nju . . . Vu kraljavom telu začuvala je još frižke misli. Trpela je nezahvalnost svoje dece i žalovala je, kaj je vse dala na nje prepisati; ali to se više nije dalo premeniti.

Nije čudo kaj je od onoga dneva, kad joj je Urša razsvétila skrovnost, očutila polešicu v svojoj sudbini. Očutila se je bogata, moćna gotovo vsemoguća, želeći samo mira i malo vugodnosti, koja joj je po pravici pripadala, hotela je odmah da to kupi zakopanim blagom. Hotela je da opet zadobije poštovanje oboje sinov i snehe, da vidi, kak joj budu pred noge opali, kada jim bude povedala:

Vaša mati, koju ste odurili, jer još

vnogo vredna; idite samo pod hrušku, pak odmerite deset koračajov na izhod.

Ali se zdržala . . . Razmisljala je nekoliko dnevo. Nazadnje odlučil.

Ne, ne!

Stim joj je još bolje odlehnulo. Bila je bogata ne s penezi nego s fantljivostju. Tu'iko ljetah odurjavanja pored samoljubosti starosti, vgasile su se vse iskre naklonosti proti deci. Mrzila je nje kaj više i to je bilo potla'nje njezino ljudsko čuvstvo.

Stara je čisto se ojačila od kak je to odlučila. Nije tak rekuć niti čutila zlobu, koju čela familija nije sparala. Njezina vuzka vusta su navik tiho bila, sa stisnutima od starosti vustnicami, za kojimi su još samo tri žuti zubi bili; bila je to fantljivost, koja je njoj osladila zadnje dneve njezinoga življenja. I noge su joj vezda menje šklecale . . . Mogla je izdržati svoje milo šetanje pod hrušku, koje je Blaž ismehaval, gde je šćučjena, naslonjena na sleblo, grčla se je po čele vure na suucu, licem obrnjena proti suncanomu izhodu.

Postala je šćutljiva (tiha), a to je sa zadovoljnostju pridodal Blaž sprevađujuć, kak joj se život gasi.

Stara već i negovori!

Skoto da nije ni govori. Skrćena v svojih zmazanih, podrapanih prnjah, sedela je na malom stolcu na pragu od komore, gledajuć nemisleć na oblok. Poslušala je ipak, kaj se je dogadjalo v nu trešnju hižu.

Blaža je postigla nesreća sa nesrećom. Jeden put mu je verkel konj . . .

Nerodica polja hitila ga v užoraćki dug, iz kojega se nije mogel izkopati. V jesen se vrtel kak v vrěli vodi, nametajuć v v krp peneze za šćibru (porciju, porrez). Postal je zločest, pijančuval je, tukel svojo ženu, koja je nosila črnjavke od tvrdih njegovih šakah. Jeden put kad su mu zmenjkali penezi za šćibru (porciju), moral je speljati kravu na senjem. Vezal ju je s vojkom okolo rogov i potiral s palicom, a do ti čas brisala si je pri komenu sneha

očil. Stara se nije niti genula na svójem sto'cu.

Ferenc je neprestance staroj zlo želel. Osladil mu je soldački život, pak se zlovoljno i silom hačil za sekirom. Nikaj mu nije bilo odurneše kak delati, prez kojega bi ipak mogel izdehnuti od glada na pragu „bogatoga brata.“ Delal je anda, ali ne tuliko za jelo, koliko za to, da ima v nedelju za žganicu i onda je mudruval i govoril o politiki i shadjal se je s pucami.

Obodvem bilo je zlo . . . Stara je gledala nihovu nevolju. Njezin pogled prividno ravnodušen, govoril im je večkrat govorom, koji oni na žalost nisu razmeli:

Da ste drugačesi, obsipala bi vas zlatom i srebrom. Ti, Blaž, mogel bi si tri sela kupiti! Ti, Francek, čelo svoje življenje mogel bi sprevesti v rasipnosti i nedelanju . . . Ali toga nebude nigdar! Je, nigdar!

Čutila se srećnom v svojoj nevolji i vlasti, kojoj se je nigdo ne domišljal.

I ostala je takova do kraja.

Jeden put se nije zdigla s postelje. Znemogla je. Preležala je tri dni . . . četrtri den zamolila je, da joj zazoveju koga, koj bi joj napravil vurućnu vodu.

Oh! — rekel je Blaž — vi bi radi navěke živetil.

Na to nije nikaj odgovorila . . . Nadjala se ipak, da se bude izvlekla. Govorila je poluglasno o ozdravljenju, po kojem bude se opet prešetala do hruške. Na hitro joj se stanje ipak tak pogoršalo, da je veruvala, da mora vmreti.

Još je jenkrat zametnula borbu sa sobom, v kojoj je mržnja preobladala konservativni nagon, koji je bil slomljen drugim životom. Da joj kaj pomore, dopejlali su doktora iz varaša.

Željela je rajsi vmreti, začudil se je doktor na tvrdoglavostju starice. Napokon je izgubila i svěst i istom onda su joj došle iz vust pretrgnjeni reči o zakopanom blagu.

Te reči nije nigdo poslušal.

Kaj bi takvoga mogla brbrati ta stara v zimici? Gda je vmrula, sin i sneha

Z A B A V A.

Čavlar.

I.

Tam negde okolo Cinkute bil je v staro vreme, kad su još cinkutske holbe svojo valjanost imale, zakon, da tko oženjenoga muža napadne i njemu šusku dade, taj mora pet forinti platiti globe, i još k tomu na dvadeset i četiri vure mora iti v luknju se sedet.

Zato si je na Andraševo neki siromaški čavlar iz Cinkute mislil: ja ipak v oštariji na moje godovno morem nekaj dobra za jesti i piti dobiti, akoprem neimam niti predtoga filera niti pri sebi niti doma, i već duže kak dva leta neznam, jeli su škuđe okrugle ili četverovuglaste.

Odputi se anda v domaču oštariju, zapove si fino za jesti i pije k tomu obilno žutoga staroga vina, koje mu je samo onak po požiraku v želudac teklo, kak da bi bilo z najfiněšim uljem namazano. Kad je to sve skupa, to fino jelo i još fineše pitje već na svojem mestu t. j. v čavlarovem želudcu bilo, iznašal je račun dva forinta i petnajst krajcarah, koja čuma je za ono vreme i za dobro stojećega čavlara prilična se mo-

gla nazvati, a kamo li ne za siromaškoga prez predrtog filera. Sad si naš čavlar misli: hoću oštarijaša razsrditi i v šalama stiku dopeljati.

Čuju gospon oštarijaš, to je bilo zločesto jelo i nevaljauo vino, reče čavlar, — za tuliko penez bi mi bili mogli već nekaj pošćeněšega na stol deti. Ja se samo čudim, da oni poleg takove dvorbe nisu već zdavnja bogat človek postali, nego su rano takši siromak kak i ja.

Oštarijaš, koj je drugač pošćen človek bil, nije na to takodjer lepo i voljko odgovoril, nego onak kak se već v srditosti odgovarja i v odgovaranju ga je nekoliko put nekaj v desnoj ruki cukalo i žegetal.

Kad pak je čavlar još na zadnje rekel: To mi nek bude navuk, jer već zdavnja se govori, do se v najgorsih krćmah, kakva je i vaša, naj skupljiše sve nevaljano plaća — tada se oštarijaš vi e nije mogel zdržati, već mu je dal šusku za vuh, koja bi med bratjum bila dva cekina vredna. Za tim mu zavikne, da svoj dug odmah plati, jer drugač mu bu po svojih slogih dal puna pleća nametati i još iz oštarije ga van hititi.

Ali čavlar se je na to samo nasmejal i rekel: Em je to samo moja šala bila, gospon oštarijaš, i vaše jelo i pilo je bilo vrlo dobro, dapače tak dobro, kakovo ja već ne-

kuliko let nisem imal sreću pokoštati. Dajte mi sada za onu šusku, koju sam od vas malo prije v gotovom prijel dva forinta i četerdeset pet krajcarov na obed još gore, onda vas leidem tužit. Bolje je, mi ćemo lepo v miru med sobom živetil, nego v svadji — Nesetjate se, da je vaša pokojna go spa bila kćerki moje sestre kuma.

Na te reči je oštarijaš čudnovito očil izbuljil, jer on je bil drugač neporočan i dobro stojeći človek i rajsi bi bil puno novac zgubil, nego se radi takovog prestupka po sudu dal kazniti i makar samo pol vure v luknji sedeti. Zato si je mislil, ja mu radje još dodam ta dva forinte i četerdeset pet krajcari, nego da bi moral još jedan krat celih pet forintih platiti i još k tomu špotno iti na dvadeset i četiri vare na kvartir k profozu. — Dal mu je anda te dva forinte četerdeset pet krajcarah, ali mu je i rekel: „Vu moju hižu se više nikada nepodstupite dojtj.“

Poveda se, da je taj čavlar to isto i v drugih oštarijah probal, te su šuske još jedan ili dva krat „al pari“ stale, kak trgovci kažu, kad je wechsel tuliko vrěden kak i gotov novac na koj glasi.

Posle ali su te šuske naglo za petdeset percentov opale, a na zadnje kak i assignatje v revoluciji tak bez vrědnosti postale, da ih je sad okolo Cinkute već moći čisto

su oćutili, da imaju ve vekši prestor vu hiži. Vu prvi mah su se lecnuli strašnom stiskom smrti, no hitro su joj bili zahvalni, kaj je zgrabila mater, koja je samo bila na nepriliki na svētu.

Starica je vumrla svojom skrovnoštjom.

Još jesu anda da se izkopaju dva stubeleki, jeden sa srebrom, drugi menj i sa zlatom, devet koračajov izhodno od Blazove hruske.

(Konec).

Napisal :
Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštvane naše predplatnike, naj nam na početku tretjega ferialja predplatne zaostatke po pošti pošleju, i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je : Za jeden fertal 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Novi ablegat.

22-ga o. m. bilo je zbiranje novoga ablegata vu čakovečkim zbirnim kotaru Lěva stranka kandidirala je dr. Herczeg Mihályá, a desna stranka dr. Vlasits Gyulu. Do poldne bila je lěva stranka za 100, 200 votumov napre, po poldan ju je desna stranka dostigla i pretekla. Ob 8 vur na večer, kada je bilo zbiranje dokončano, dr. Herczeg Mihály kandidat lěve stranke imal je 991, dr. Vlasits Gyula kandidat desne stranke imal je 1208 votumov. I tak sa 217 više votumov izebzan je za ors. ablegata dr. Vlasits Gyula. Svi votumi vu čakovečkim zbirnim kotaru iznosiju 2488 broj.

Konec lutrijskog kralja.

Melhor Farkš več sedi dva ljeta vu reštu zaradi poznatog svog velikog terne,

kaj ga je dobil na temišavarskoj maloj lutriji. Polovinu svoga dobička, 200.000 forinti uležil je Farkš pri peštanskoj komercijalnoj banki. Pokenjeb je vezda kazneni i civilni postupak vu ovoj pravdi dovršen, izručena je ova suma penecz vu subotu zastupniku austrijskoga orsačkoga erara, koji kvar trpel i penecz dal zapleniti. Na kapital naraslo je medtimga 25.000 intereša.

Kolera.

Novine „Times“ javljaju iz Teherana : Vu Mešedu vumrla je zadnjega četvrtka 400 ljudih od kolere I vu petek nije bilo bolje. Posli zapiuju. Kormanj je povlekel sanitetski kordon na četerdeset miljah od Teherana.

Povodnja.

Dunaj i njegovi alpinski pritoki još uvek zadavaju stanovnikom ovih zemljah vno go brige i jada. Voda doduse pada po mestih, no iz Kornajburga javljaju, da je vu subotu bil ves dolnji del varaša pod vodom. Voda nije od ljeta 1862. tak visoko doprla. Porušena je više hižah. Kvar je veliki.

Orkan vu Ameriki.

Iz Wellingtona (Kansas vu severnoj Ameriki) pišuju : Varaš Wellington, koji ima 10 000 stanovnikah, opustošen je strahovito velikim orkanom. Zaglavilo je vno go ljudih. Orkan, koji je nekaj po deveti vuri na večer nad varašom bėsnil, razrušil je glavnu prometnu vlicu varaša podpuno. Stotine hižah i štacunah zevsema je porušeno, druge su jako skvarjene. Da bude nevolja još vekša, porodil se je i ogenj, koji se je grozil plinari. Zaradi toga morali su plinovod zaprėti ter je varaš ostal vu tmni. Gđa je viher bėsnil nad sredinom varaša, počinil je najveksu kvar. Porušil je luteransku cirkvu, a nijedna h za nije ostala prez kvara. Opera i više škole ter cirkvah leže vu razvalinah (porušene su). Več pri prvom odkapanju ru evinah drugog jutra našli su do 40

mrtvih ljudih, a koliko budu još našli, nemre se izreći, pokenjeb sn zaradi kesne dobe i zločestoga vremena vno go stanovniki za vrėme vihra već spali.

Velika kradja.

Iz Hamburga javljaju, da je endi vu subotu okradjena jedna gospa, koja se je nezdavnja povrnula iz Amerike. Vkladjeno je njoj 150.000 frankov.

Posebna fela sijeparije.

Posebna fela sijeparije odkrita je ovih dnevov vu Berlinu, koju je izvadjala nekakva žena vu opravi kakti mužaća. Jednoga dneva došla je ona vu štacun, a na pleći nosila je košaru, vu kojoj je bil veliki lonec. Žena je postavila košaru nakla, ter je počela kupovati vsake fele stvari. Kupila je kavu, cokora, melju, ter je postavljala vse paklece pazljivo vu lonec, kojega je onda zavezala. Račun je znesel do 12 forinti, koji je ne taki platila, nego je zaprosila, da bi mogla lonca ostaviti vu kutu vu štacunu, dok vu košari donese druge stvari od nekakve prijateljice. Štacunar njoj je dopustil, a ona je vzela lonca i postavila ga je vu kut, koji je i onde ostal nekoliko vur vu kutu a nigdo nije došel po njega. Kesneše su opazili, da lonec nije imel dna, a ta tobož mužaća odnesla je kupljene stvari vu košari, koje nije platila.

Strah vu školi.

Vu Štutgartu javljaju, da je vu varašu Constattu 12-ga juniuša o poldan vudrila strėla vu školu, gde se je nahadvalo 500 đece. Zaradi toga nastal je med đecom veliki strah. Vnoga su po šteňah popadala nakla i podigla strahovitu viku. Pomoć je nai sreću bila taki pri ruki. Sva đeca bila su blėda kak smrt, vnoga su omegljela, a vno go im je vudrila krv iz nosa i vuha. Vise njih prelomilo je ruke i noge pri padađu, ter su se i drugađ ranil. Na sreću nije nijeden poginul.

badava vun dati i dobiti, koliko samo tko nositi more.

Mudri Sultan.

Pred turskoga velikoga Sultana, baš kad je jedan petak na putu bil vu cirkvu, stupi neki siromaški, zaprašesnom bľadom, poderanim kaputom i luknjastimi papučami turčin, metne pokorno na prsa vkríž ruke i reče : Veliki Sultan! Jeli ti sve veruješ, kaj veliki prorok Muhamed veli ?

Je, ja verujem sve! odgovori cesar.

Siromak veli dalje : Prorok Muhamed vu svojem Alkoranu (to je tursko sveto pismo) veli : svi Muhamedanci (turci) su braća. Dakle gospon brat, budi tako dobar i deli s menom tvoj imetak.

Sultan se na to nasmiје i misli : to je čudnoviti način almuštvo prositi ; posegne v žep i daje mu jednu srebrnu škudu.

Turčin vzeme novac te ga od vsih stranah pregledava, na koncu sklima z glavum i veli : Gospon brat, kaj ja dojdem do toga, da mi samo jednu grintavu škudu daješ, dok mi je znano, da Ti imaš zlata i srebra više, nego bi stotina mulcov mogla nositi, a mojoj đeci doma su od glada već nokti modri, meni pak se budu na skoro vusta zarasla, tak rėdko kaj vu nje namečem. Jeli to znamenuje s bratom bratinski deliti. Dobročudni Sultan digne prate, grozeć se, vu visinu te reče : Dragi gospon brat, budi zadovoljan i nepovedaj nikomu, koliko sam ti dal, jer naša familija je velika, i ako bi naša sva braća došla k meni na delingu, tak ono kaj imam nebi bilo dosta ti i

bi iz ove škole moral još vun dati.

To je sad brat turčin razmel, otišel je k peku i kupil je za se i za đecu kruha, a cesar je otišel po svojem putu vu cirkvu Boga molit.

Tri želje.

Jedne nedelje su pri Pečorniku sa stolom sedeli tri veseli gosponi najme : Fritzek iz Čakovca, Lučwig iz Pošturna i Felix iz Varadždina, te su pivu, koja je baš na čep bila deta, takovom silum i energium pod krov svojega grešnoga tēla zlevali, kak da na ovom svetu nebi još nigdar consumna štibra obstojala ; k tomu pak su i kuhnji takovu čast izkežovali, da je oštarjaš gospon Pečornik već pričel vu strahu dekle i kuharicu zpitavati, jeli je još koj komad v gajbi i jeli nisu vidle gde kopunara. Kad su već skoro pri kraju toga sveobčega unistivanja bili, domisli se Fritzek jednoj šali i veli :

Znate kaj gospoda i prijatelji, hoćemo si svaki od nas nekaj željeti i on, čija želja bu najboljša, on bu danas prost od plaćanja i kak bu goder sad ovde račun veliki, on nebu nikaj imal za platiti, čeli trošak imaju ostali dva, z manje dobrimi željami nositi.

Kak to, kak to, zapitaju kakti na jedna vusta Felix i Ludwig, mi te nerazmemo, raztolnašči nam to, jer kak čujemo, stvar stoji vu tom, da jedan od nas nebu danas ovde ništ platil, — to je važno, to se mora jasno raztolnašči, jer to nije kaj god.

Fritzek njim sad prieme tolnašči : Kad sem se ženil, oca sem vu Osurgovi prvi krat ovu šalu videl. Svaki najme pri stolu

sedeći izrazi svoju želju, jeden si želji neizmerno bogatstvo, drugi najlepšu ženu na svētu, tretji na stotine letah življenje i t. d. a kojemu onda svi priznaju, da je njegova želja najboljša on dobi nagradu, koja je na to postavljena.

Na mojoj svatbi, gde sam ja najme ovu šalu čul, bila je za nagradu najpoljše želje postavljena velika torta, koju je dobila moja punica, jer mi je željela sve dobro — kaj punice navadno nezele.

Aha, sad razmemo, anda pričai ti sam prvi željeti, vele Ludwig i Felix, da čujemo kak to ide, za tobum hoćemo onda mi.

Fritzek pričme : Ja željim, da bi mi svi sneideri ovoge svēta, jedno čelo leto sama vreća šivali, i kad bi onda ova sva vreća imal puna samih cekinov, bil bi zadovoljen. Zatim Ludwig veli svoju želju sledećimi rećmi : Ja pak si željim tuliko bankjih, kuliko bi vu čakovečki grad se ih moglo od krova pak do nuter v pivnicu natrputi i svaka od ovih bankah bi toliko gitala, koliko tvoja sva vreća cekinov.

Sad dojde red na Felixa, on klima z glavum i mrmli : ovi su po vragometnom zagrabili — tu već vekše želje skoro neima. Još jeden čas si misli, na jedan krat si domisli i veli : Ja pak si željim, da bi vi obedva onda vumrli i meni čeli vaš imetek vu testamentu ostavili.

Felix je bil prost od plaćanja te se je badava gostil, a ovi dva su imali sve platiti, jer je Felixova želja bila najboljša.

Nekaj za kratek čas.

1.

Dva kartali igrali su se karte vu kavani, ter se nisu mogli rešiti dosadnih kibicah. Onda se je stal jeden od igračov i zaprosil je kibice, da bi pridrzal karte, i da bi se mesto njega kartal. To isto je včil naskoro i drugi igrač.

Obedva kibici zamislili su se vu igru, ter za jednu vuru zapitili su kelnera: A gde su oni dva gosponi, koji su ovdi sedeli? — Kartaju se vu drugi biži, odgovoril je kelner. Od toga časa nisu više dosadivali.

2.

Otec: (incku, koj je bil prvi put vu školi) No, Francek, kak ti se dopalo vu školu?

Francek: Na svetu neima nikakve premembe. Domaj me natežeja na vuha, a isto tak i vu školi.

3.

Išpektor vu školi: Draga deca, zakaj vam je dragi B-g stvoril vuha? — Kók su več deca vsa tiho bila, zdignul je jedetu dva prste, i viknul je: Zato nam je Bog stvoril vuha, kaj nas moreju gospon navučitelj za nje natežati.

Složil:

Glád Ferencz

LOTERIJA. Grác 19-ga juniuša 1892.
55 40 61 63 78

Cena žitka — Gabona árak

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7	—
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrž	7	—
Kukoricza	Kuruza	5	—
Árpa	Jecmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	5	50
Sárga >	> žuti	4	50
Vegyes >	> zméšan	4	50

NYILTÉR.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre vagy végekenis pósta-bér és vámmentesen. Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Csúsz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csípőfájdalom, hát-fájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legelőbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krtét. Mithogy utazások léteznek, ennél fogva mindig latározottan: „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

ANDEL J. FELE
UJ FELFEDEZETT

TENGERTÜLI POR

pusztít

poloskát, bolhát, svábot, molyt, orosz-bogárt, legycet, hangyát, pinczebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovar — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztossággal, oly formán, hogy a létező rovarköltésből még csak nyoma sem marad annak. Valódi minőségben és olcsó áru kapható

Prága **Andel J.-féle**

gyógyfűkereskedésében

a fekete kutyához Huss-utca 13.

Magyarországi főraktár

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

BUDAPEST, Király-utca 12.

CSÁKTORNYÁN

TODOR JÓZSEF

vegyesárukereskedésében.

532 2-6.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és bérmentve. Mintakönyvek szabók számára bérmentlenül.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas Clerus számára, szabályszerű kelmék cs. és kir. hivatalnokl egyenruhákra, továbbá veterán-, tüzoltó-, tornász-, eszléd-egyenruhákra is, teke- és játékasztátra való posztó, loden, vízmentes is vadász-kabátokra, mosókelmék, utazó-pládek 4-12 frtig stb.

Aki jutányos, hecsületes, tartós, tisztá gyapju-posztóórus, nem pedig a mindenfelől kínálgatott s szabó fáradságára s költségére sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünben

Állandó posztóraktár egy fél millió frton feletti értékben.

Legnagyobb szétküldési üzlet a Kontinensen. Figyelmeztetésül! A t. c. közönséget övom azon cégektől, a kik u. n. „maradékokat“ és „szelvényeket“ 3-10 méteres darabokban és u. n. „szelvényeket“ szalonruhákhoz kínálnak. Már ezekből az egyforma hosszúságokból nyilvánvaló a szédélégés, mert az ily maradékok stb. nem divatos, elromlott és eldrusithatlan darabokból vannak vagdalva. — Az ily pocsek-áru, a milyet ezen cégek 2-od, vagy 3-ad kézből vesznek össze, a vételárnak alig egyharmadát éri meg. Szétküldés csak utánvétellel; 10 frton feletti bérmentve.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, 606 10-20. francia nyelven.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindennemű ruha kelmék, fekete és színes kásmérok, kreton, voil, szefir parket, valódi rumburgi és kreász vászon, chiffon, ágy és asztal terítők, mindennemű szőnyeg, selyem, gyapju és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruha szövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindennemű ingek, gallérok, selyem nyakkendők, harisnyák, fehér és színes kötő pamut, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett

a beszerzési árnál tetemesen olcsóbban adatkak el.

MAYER S-nél
Csáktornyán.

995 15-25.

Férfi, női és gyermek czipők és kalapok.

Mindennemű ruha kelmék.

A beszerzési áron alól.